

студенти з різних країн ЄС. Середня тривалість навчання – 5 років, тому за такий час майже вся група має можливість взяти участь у програмі, вивчити декілька мов, знайти актуальну інформацію про свою спеціальність у різних країнах світу. Також тут варто врахувати безмежну кількість програм від ЄС по літніх, зимових школах, річних програмах волонтерства.

Повертаючись до проблеми безробіття, варто зазначити, що молоді люди самі намагаються розв'язати свою проблему з працевлаштуванням, а не чекають допомоги від держави. Зі свого боку держава не перешкоджає діяльності молодих людей. Молодіжна політика переважно реалізується через передавання повноважень в руки молоді. Наприклад, навесні на один тиждень у Вроцлаві мер міста передає владу в руки студентів, за цей час молодь може прийняти нормативно-правові акти, які їм необхідні. В Лодзі оголошується конкурс на проекти з певною сумою фінансування. Молодь з 12 років може писати проект індивідуально або в групах, і необхідно зібрати від району 5 підписів за проект. Потім в кожному районі відбувається голосування за проекти, але голосувати можна з 16 років. Таким чином в Лодзі було побудовано велосипедні доріжки, реконструйовано парки [5].

В країнах Європи використовується такий важіль працевлаштування молоді, як створення тимчасових робочих місць для випускників професійних навчальних закладів. Держава стимулює підприємців до працевлаштування молоді при виконанні ряду умов, до яких належать, перш за все, такі: працевлаштування працівника і забезпечення його подальшого професійного зростання; укладання з ним трудової угоди; укладання тристоронніх угод щодо перенавчання молоді. За умови наявності у молоді необхідного обсягу знань, ряд східноєвропейських країн можуть надавати дотації випускникам навчальних закладів для відкриття власної справи.

Оскільки в Україні ще існує багато невирішених проблем, особливо пов'язаних із зайнятістю молоді, доречно вивчати досвід зарубіжних країн при побудові соціально зорієнтованої молодіжної політики, адже молодь визначає майбутнє держави, використовуючи свою мобільність, гнучкість та інтелектуальний потенціал.

#### Список використаних джерел:

1. Гетьманенко Ю.О. Зарубіжний досвід регулювання зайнятості молоді / Ю.О. Гетьманенко, К.А. Тахтарова // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. – 2011. – Т.2. – С. 51-59.
2. Європейська правда від 02 травня 2016 року. У країнах ЄС рівень безробіття найнижчий за останні сім років [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/news/2016/05/2/7048697/>
3. Макогон Ю.В. Труд за рубежом : уч. пособ. / Ю.В. Макогон, Е.С. Шилец, О.А. Доронина. – Донецк: ДонНУ, 2008. – 480 с.
4. Международная организация труда – Молодежная занятость в странах Восточной Европы: кризис внутри кризиса. Справочный доклад к Неофициальной встрече министров труда и социального обеспечения в ходе 100-й сессии. Международной конференции труда – Женева, 15 июня 2011 г.
5. В.Є. Шевченко. Проблеми працевлаштування молоді та шляхи їх розв'язання у країнах Євросоюзу [Електронний ресурс] / Міжнародна економіка // В.Є. Шевченко. Кременчуцький університет економіки, 2010 р. Режим доступу :<http://chtei-knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2010/>
6. Молодіжна політика – Реанімаційний Пакет Реформ [Електронний ресурс]: Режим доступу : <http://rpr.org.ua/groups-rpr/molodizhna-polityka/>

**Здобувач Київського університету  
туризму, економіки і права**

**Золотухіна Ольга Миколаївна**

#### **КЛАСИФІКАЦІЯ ФУНКЦІЙ НОТАРІАТУ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ**

Оскільки функції нотаріату в цілому виконують загально соціальну роль, що пояснюється

їх поширенням на суспільні відносини, слід говорити про те, що вони мають складний характер, реалізуються в різних сферах суспільних відносин, за допомогою різноманітних форм та методів, намагаючись виконати завдання, які покладені законодавчо на нотаріат. Це свідчить про можливість виокремлення різновидів функцій нотаріату, що в доктринальному плані надасть змогу уявити функції нотаріату у вигляді чіткої системи, а у практичному плані – встановити стан реалізації функцій нотаріату, узагальнити недоліки такої реалізації та запропонувати можливі шляхи їх усунення і удосконалення функціонування нотаріату.

В юридичній літературі вченими, аналізуючи функції нотаріату, неодноразово зверталась увага на можливість виокремлення їх різновидів. Така можливість, а в подальшому і доцільність, пояснювалась перспективами встановлення місця нотаріату в системі органів державної влади [1, с. 45], в системі суб'єктів громадянського суспільства [2, с. 380]; можливістю з'ясування особливостей взаємодії суб'єктів нотаріату з іншими суб'єктами приватно-публічних відносин [3, с. 139]; потребами у здійсненні збалансування повноважень суб'єктів нотаріальної діяльності в сучасних умовах розвитку суспільства [4, с. 24] тощо. В результаті вченими робились окремі спроби виокремити види функцій нотаріату та обґрунтувати їх самостійність. Однак однозначного розуміння різновидів функцій нотаріату, а також критеріїв їх класифікації не було вироблено як в межах галузевих юридичних наук, так і в межах науки теорії держави і права. Враховуючи проведений аналіз наукових поглядів на питання різновидів функцій нотаріату, ми прийшли до висновку про можливість і доцільність їх класифікації за наступними критеріями.

1. В залежності від території реалізації функції нотаріату поділяються на:

- міжнародно-правові, які реалізуються як в середині держави, так і за її межами, пов'язані із забезпеченням потреб і інтересів суб'єктів права у міжнародній приватній сфері. Наприклад, вживання консульськими установами заходів щодо охорони спадкового майна, яке знаходиться за кордоном, в тому числі і на території декількох держав;

- внутрішньодержавні, що реалізуються в межах території конкретної держави та стосуються забезпечення потреб та інтересів суб'єктів права в межах дії національного права. Наприклад, посвідчення факту перебування фізичної особи в певному місці;

2. В залежності від мети реалізації функції нотаріату поділяються на:

- правозахисні функції, метою яких є поновлення порушених прав і законних інтересів суб'єктів права шляхом здійснення нотаріальної діяльності. Наприклад, вчинення виконавчого напису з метою захисту прав та інтересів суб'єкта права;

- правотворчі функції, метою яких є виявлення недоліків правового регулювання, ініціація їх виправлення суб'єктом правотворчості та надання пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання. Наприклад, звернення нотаріуса до суб'єкта правотворчості із пропозиціями щодо правотворчого подолання колізій в правових нормах;

- правотлумачні функції, метою яких є з'ясування змісту і смислу правової норми, яка стосується нотаріальної діяльності, та надання відповідних роз'яснень суб'єктам права. Наприклад, роз'яснення прав та обов'язків сторонам договору купівлі-продажу нерухомого майна, що посвідчується нотаріусом;

- правозастосовні функції, метою яких є здійснення нотаріальної діяльності щодо поширення норм права на конкретний життєвий випадок або конкретну життєву ситуацію, результатом чого є прийняття правозастосовного нотаріального акту. Наприклад, оформлення спадщини, що передбачає видачу свідоцтва про право на спадщину, шляхом застосування відповідних норм інституту спадкового права до конкретної життєвої ситуації та до конкретних суб'єктів права;

- правоохоронні функції, метою яких є вжиття заходів для недопущення правопорушень. Наприклад, накладення заборони щодо відчуження нерухомого майна (майнових прав на нерухоме майно), що підлягає державній реєстрації.

3. В залежності від змісту функції нотаріату поділяються на:

- посвідчувальну, яка передбачає посвідчення певного юридичного факту, що матиме в подальшому правове значення. Реалізація цієї функції пов'язана з правильним і своєчасним посвідченням договорів та інших угод; засвідченням вірності копій документів і виписок з них;

справжності підпису на документах; вірності перекладу документів з однієї мови на іншу; посвідченням факту, що громадянин є живим; факту перебування громадянина в певному місці; посвідченням тотожності громадянина з особою, зображеною на фотографічній картці; посвідченням часу пред'явлення документів;

- гарантуючу, змістом якої є вчинення нотаріальних дій з метою гарантування законності юридичних вчинків суб'єктів права. Реалізується ця функція шляхом вчинення таких нотаріальних дій як накладення заборони відчуження жилого будинку; прийняття на депозит грошових сум і цінних паперів; прийняття на зберігання документів; видача свідоцтв про право на спадщину;

- контрольну, що пов'язана з можливістю перевірки законності поведінки суб'єктів, правового статусу суб'єктів права, достовірності документів шляхом вчинення нотаріальних дій;

- уповноважуючу, яка реалізується шляхом вчинення конкретних нотаріальних дій щодо наділення повноваженнями суб'єктів нотаріальної діяльності. Реалізація цієї функції здійснюється шляхом передачі заяви громадян, державних установ, підприємств і організацій, колгоспів, інших кооперативних та інших громадських організацій іншим громадянам, державним установам, підприємствам і організаціям, колгоспам та іншим кооперативним і громадським організаціям; пред'явлення чеків до платежу;

- попереджувальну, яка стосується недопущення вчинення суб'єктами права протиправної поведінки. Вказана функція реалізується з метою запобігання правопорушенням шляхом правильного і своєчасного посвідчення договорів та інших угод, оформлення спадкових прав, учинення виконавчих написів та інших нотаріальних дій;

- правореалізуючу, що націлена на реалізацію суб'єктивних прав з метою досягнення правового результату. Вказана функція реалізується в межах наступних нотаріальних дій: вчинення виконавчих написів; вчинення протестів векселів; вчинення морських протестів;

- системоутворюючу, яка пов'язана із гарантуванням єдності та взаємопов'язаності юридичної діяльності, що забезпечує правові потреби життєдіяльності суспільства та громадян, узгоджує діяльність в сфері права;

- фіскальну, що стосується здійснення контролю за суб'єктами права щодо сплати податків та інших обов'язкових платежів, які підлягають сплаті в процесі вчинення нотаріальних дій;

- інформаційну, змістом якої є отримання нотаріусами правової інформації, її збереження та розпорядження, в тому числі і відповідно до вимог статусу таємності отриманої інформації. Також нотаріуси надають інформацію іншим особам у випадках, що передбачені законом. Відповідно до ч. 1-2 ст. 8 Закону України «Про нотаріат» нотаріус та особи, зазначені у статті 1 Закону, а також помічник нотаріуса зобов'язані зберігати нотаріальну таємницю, що являє собою сукупність відомостей, отриманих під час вчинення нотаріальної дії або звернення до нотаріуса заінтересованої особи, в тому числі про особу, її майно, особисті майнові та немайнові права і обов'язки тощо [5];

- консультативну функцію, яка передбачає право нотаріуса та його обов'язок здійснювати роз'яснення з питань вчинення нотаріальних дій, а також надання консультацій правового характеру (ст. 4). Окрім того, нотаріус зобов'язаний роз'яснювати права і обов'язки, попереджати про наслідки вчинюваних нотаріальних дій для того, щоб юридична необізнаність не могла бути використана їм на шкоду (ст. 5);

- освітньо-професійну функцію, яка стосується професійної підготовки суб'єктів нотаріальної діяльності, в тому числі через інститути помічника нотаріуса та консультанта державної нотаріальної контори.

Здійснена класифікація функцій нотаріату відображає наше уявлення про види функцій, в той же час ми не виключаємо можливість виокремлення додаткових критеріїв для класифікації функцій нотаріату та характеристики інших різновидів функцій.

#### Список використаних джерел:

1. Радзівська Л. К., Пасічник С. Г. Нотаріат в Україні: Навч. посіб. — К.: Юрінком, 2000. — 436 с.
2. Фурса С. Я., Фурса Є. І. Нотаріат в Україні. Теорія і практика: Навч. посіб. — К.: А.С.К. — 2001. — 976 с.
3. Баранкова В. Правова природа нотаріальної діяльності // Академія правових наук України. Вісник. — Х., 1998. — Вип. 3 (14). — С. 137–143.
4. Фурса С. Я. Нотаріальний процес: Теоретичні основи. — К.: Істина, 2003. — 765 с.
5. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993 року № 3425-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>.

**Студент 1-го курсу факультету № 2  
НАВС**

**Іванов Ярослав Юрійович  
РЕЛІГІЙНІ НОРМИ ЯК ДЖЕРЕЛА ПРАВА**

Формування системи національного законодавства — невід'ємна складова розбудови України як незалежної, суверенної, демократичної, соціальної, правової держави. Про наявність системи національного законодавства можна стверджувати лише за умови її створення як такої, що відповідає конституційному ладу держави, історичним і культурним традиціям народу, слугує захисту прав і свобод людини і громадянина, інтересів суспільства і держави.

Сучасний стан розвитку права, правової системи свідчить про наявність нагальних проблем, які стосуються перспектив розвитку суспільного та державного ладу, демократії, ствердження ідеалів рівності та свободи, верховенства права, які проголошені як головні цінності в Конституції України [3, с. 5].

На сьогодні ми спостерігаємо неефективність сучасного законодавства України; запозичення принципів, норм і цінностей західноєвропейської цивілізації, яка ігнорує правову культуру і правовий менталітет народу України, нашу правову спадщину. Визначаючи сутність права, необхідно звернутись до джерел права. Сучасна вітчизняна юридична наука серед джерел права називає релігійні норми, проте чіткого аналізу їх не наводить. За таких умов виникає необхідність наукового осмислення релігійних норм як складового елементу системи права.

Про важливість релігійних традицій в сьогоденні свідчить також Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 р. № 987-XII, в ст. 1 якого передбачено завданням гарантування сприятливих умов для розвитку суспільної моралі і гуманізму, громадянської злагоди і співробітництва людей незалежно від їх світогляду чи віровизнання.

На рівні дисертаційних досліджень взаємозв'язок релігійних норми та права в тій чи іншій мірі досліджували С. Алаїс, Д. Вовк, О. Кудояр, І. Міма, С. Місевич, Ю. Оборотов, В. Силантьєв, Л. Ярмол. Але на сьогодні ще не достатньо вивчено форми впливу релігійних норм на національне правоутворення.

Релігійні норми виникають як перші джерела права у стародавні часи, вводять загальнообов'язкові правила, що регулюють суспільні відносини виробництва, розподілу та обміну в суспільстві.

У сакральних текстах закріплюється велика кількість положень у сфері сімейних, господарських, торгівельних відносин, охорони громадського порядку, які згодом набувають характеру правових; більшість стародавніх джерел права (Закони Хамурапі, Закони XII таблиць) мають яскраво виражене релігійне забарвлення. Релігія виступає як первісний спосіб закріплення первісних положень інших форм соціальної нормативності, які народжуються у суспільстві, у т.ч. і права [8, с. 148].

На різних етапах розвитку суспільства і в різних правових системах ступінь і характер взаємодії права і релігії були різними. Так, у деяких правових системах зв'язок релігійних і правових норм була настільки тісною, що їх слід вважати релігійними правовими системами. Найдавніша з таких правових систем - індуське право, в якому тісно перепліталися норми моралі, звичаєвого права і релігії. Інший приклад - мусульманське право, яке, по суті, є однією зі сторін